

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
KOORDINÁCIÓS ÉS SZERVEZÉSI FŐOSZTÁLY

7006- /2012. OBH

ÖSSZEFOGLALÓ
az Országos Bírói Tanács
2012. május 21-i üléséről

1. Az Országos Bírói Tanács (OBT) a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 174. §-ának (2) bekezdése értelmében az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább húsz év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is –

a) a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró részére „címzetes törvényszéki bíró”,

b) a törvényszéki bíró részére „címzetes táblabíró”,

c) az ítélőtábla bírása részére „címzetes kúriai bíró”,

d) a kúria bírása részére „kúriai tanácsos” címet adományoz.

Az OBT ezen az ülésen döntött a húsz éves szolgálati jogviszonyt 2012. május hónapban elérő bírák részére, illetve visszamenőleg kettő bíró esetében 2012. január 1-jétől, egy bíró esetében 2012. április 1-jétől a címek adományozásáról.

2. A Bszi. 103. § (3) bekezdésének f) pontja alapján az OBT dönt a bírósági elnök és elnökhelyettes újbóli kinevezéséhez való hozzájárulás kérdésében, ha az elnök, vagy elnökhelyettes ugyanazon tisztséget korábban már két alkalommal betöltötte.

Az OBT 2012. március 24. napján meghozott 8/2012. (III. 24.) OBT határozatában megállapította az ugyanazon vezetői állást már két alkalommal betöltött bírósági elnök és elnökhelyettes újbóli kinevezéséhez történő előzetes hozzájárulás elbírálásának szempontrendszerét. E határozatában a Tanács az előzetes hozzájárulás megadásának feltételeként határozta meg, hogy az adott bíróságon a vezetői kinevezés elmaradása esetén fennálljon a tartós és objektív működésképtelenség veszélye, kimondva, hogy ez az eset különösen akkor következhet be:

- ha az ismételt kiírást követően is,
- csak egyetlen személy nyújt be pályázatot az adott vezetői posztra,
- és ez a személy elnyerte a véleményező szerv többségi támogatását,
- és kinevezése esetén legfeljebb a harmadik vezetői ciklusa kezdődne.

A Budapest Környéki Törvényszék elnöke által a Szentendrei Városi Bíróság elnöki állásának betöltésére kiírt pályázatra a korábban ezt a tisztséget már két alkalommal betöltő törvényszéki bíró nyújtott be egyedül pályázatot, elnyerve a bíróság véleményét nyilvánító bírának egyhangú támogatását. A Törvényszék elnöke – méltatva a pályázó korábbi igazgatási vezetői és bírói szakmai tevékenységét és eredményeit – írásban jelezte, hogy a pályázatot elbírálva ismételten őt kívánja a bíróság elnökévé kinevezni.

Az OBT – megvitatva a Szentendrei Városi Bíróság elnökének újbóli kinevezéséhez való előzetes hozzájárulás tárgyában készült előterjesztést és a Törvényszék elnökének

levelében foglaltakat – a fenti, korábbi határozatához tartva magát úgy döntött, hogy nem járul hozzá a pályázó volt elnök ismételt kinevezéséhez.

3. A 6/2012. (III. 24.) OBT számú határozatban Juhász Andor-díj bronz fokozata kitüntetésben részesített kúria tisztviselő elhunytára tekintettel a Kúria elnöke nevezett részére a díj posztumusz adományozását javasolta. Miután a Juhász Andor-díj posztumusz a keretszámot meghaladóan is odaítélhető, az OBT-nek lehetősége adódott, hogy a keretszámon belül további egy igazságügyi alkalmazottnak adományozzon Juhász Andor-díj bronz fokozata kitüntetést. Az erre vonatkozó előterjesztésben szereplőket elfogadva az OBT a bíróságok korábbi javaslatai alapján e kitüntetésre előterjesztett személyek közül zárt ülés keretében, titkos szavazással választva – módosítva a korábbi határozatát – döntött az új díjazott személyéről és az elhunyt tisztviselő részére a posztumusz kitüntetés adományozásáról.

4. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 2012. március 15-től hatályos rendelkezése szerint az önálló bírósági végrehajtó, az önálló bírósági végrehajtó-helyettes és az önálló bírósági végrehajtójelölt fegyelmi ügyeiben elsőfokú fegyelmi bíróságként a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság, másodfokú fegyelmi bíróságként a Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság jár el.

A Vht. 272. § (1) bekezdése alapján az Országos Bírói Tanács nevezi ki 4 évre – a törvényszékek, ítélőtáblák és a Kúria elnökének javaslatai alapján – a bírák közül a fegyelmi bíróságok fegyelmi bíróit, valamint a fegyelmi bírák közül a fegyelmi bíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit.

Arra tekintettel, hogy a Vht. átmeneti rendelkezései alapján a fegyelmi bíróságok 2012. március 15-e előtt kinevezett fegyelmi bíróinak, elnökének és – a másodfokú fegyelmi bíróság elnökhelyettesének kivételével – elnökhelyettesének e tisztsége a törvény szerinti okból történő megszűnéséig jelenleg is fennáll, az ülésen az OBT a Vht. 305. § (10) bekezdése szerint a fegyelmi bíróságok teljes létszámának (elsőfokú fegyelmi bíróság esetén 30 fő, másodfokú bíróság esetén 10 fő) biztosítása érdekében zárt ülés keretében, titkos szavazással választott 11, illetve 4 főt a bíróságok elnökei által javasolt bírák közül, és nevezte ki őket fegyelmi bíróvá, továbbá döntött a másodfokú fegyelmi bíróság elnökhelyettesének kinevezéséről is.

5. A bírósági vezetők és bíró hozzátartozóik tekintetében a Bjt. 41. §-a, az igazságügyi alkalmazottak tekintetében az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (Iasz.) 36. §-ának (1) bekezdése rendelkezik az összeférhetetlenségről és az együttalkalmazási tilalomról. Az Iasz. 37. § (3) bekezdése, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 76. §-a (5) bekezdésének n) pontja szabályozza az összeférhetetlenség alóli felmentés lehetőségét, és a Bjt. 42. §-ának (3) bekezdése mondja ki, hogy az összeférhetetlenség feloldásának kivételes módja az együttalkalmazási tilalom alóli felmentés, amelyre akkor kerülhet sor, ha az összes körülményre figyelemmel megállapítható, hogy az adott vezetői állás betöltése más módon nem lehetséges, valamint a döntés mérlegelésénél a meghatározó szempont a szolgálati érdek.

Tekintettel arra, hogy az összeférhetetlenség alóli felmentésre irányuló kérelmek teljesítése vagy elutasítása az érintettek egész életpályájára kihat, ugyanakkor az összeférhetetlenség szabályozásának célja annak elkerülése, hogy a bíró vagy az igazságügyi alkalmazott közvetlen irányítása az összeférhetetlenséggel érintett bírósági

vezető feladatkörébe tartozzon, az OBT szükségesnek tartotta a felmentésre irányuló kérelmek elbírálását segítő szempontrendszer meghatározását, elsődlegesen arra törekedve, hogy azok a lehető legszigorúbb mércét felállítva ne vagy valóban csak kivételes esetben adjanak lehetőséget a jövőben az együttalkalmazási tilalom alóli felmentés engedélyezésére.

Mindezek alapján határozatában a bírósági vezetők és a bírák, illetőleg igazságügyi alkalmazottak között felmerült összeférhetetlenség alóli felmentés iránti kérelmek elbírálása során az alábbi szempontokat állapította meg irányadónak:

1. *Az együttalkalmazási tilalom alól csak kivételes esetben, a szolgálati érdekre figyelemmel, legfeljebb két évre adható felmentés abban az esetben, ha*
 - *az állásbely más módon nem tölthető be,*
 - *az állásbely be nem töltése az adott bíróság működését és az időszzerű ítélkezés biztosítását veszélyezteti,*
 - *a pályázó vezetői képességei folytán különösen alkalmas az adott bírósági vezetői tisztség betöltésére.*
2. *Az alacsonyabb és a magasabb szintű bíróság vezetője és a hozzátartozója között felmerült összeférhetetlenség megítélésében nem lehet eltérés.*
3. *Nem indokolt az együttalkalmazási tilalom feloldása abban az esetben, ha az összeférhetetlenség az érintett bíró vezetői kinevezését követően, a hozzátartozója által benyújtott bírói álláspályázat eredményeként, bírói kinevezés vagy áthelyezés folytán jön létre.*
4. *Szolgálati érdekre hivatkozással sem indokolható az együttalkalmazási tilalom alóli felmentés akkor, ha az érintettek mindketten bírósági vezetők.*
5. *Az egyes felmentési kérelmeket a szempontrendszer elsődleges figyelembe vétele mellett az összes körülmény mérlegelésével, gondosan meg kell vizsgálni, azaz*
 - *vizsgálni kell, hogy az összeférhetetlenségben érintett bírósági vezető milyen tisztséget (elnök, elnökhelyettes, kollégiumvezető stb.) tölt be és az SZMSZ szerint milyen konkrét feladatokat lát el az adott bíróságon, s hogy a bíróságon, kollégiumban, csoportban működik-e helyettes,*
 - *az elbírálásnál jelentősége van annak, hogy az adott bíróság, a vezető vezetése alatt álló kollégium, csoport milyen létszámú.*

A Bjt. 232. §-a szerint az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnöke a törvény hatályba lépésétől – 2012. január 1-jétől – számított 1 éven belül felülvizsgálja az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) által a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 24. §-ának (5) bekezdése alapján az együttalkalmazási tilalom alól adott felmentéseket.

Az OBT a határozatában a fenti felülvizsgálat elősegítése érdekében döntött arról is, hogy az OIT által a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 24. §-ának (5) bekezdése alapján adott felmentések felülvizsgálata során az összeférhetetlenségi ok megszüntetése az adott vezetői kinevezés idejének lejártáig nem indokolt. Az azonos vezetői állásra eredményesen pályázó bíró és a hozzátartozója közötti összeférhetetlenség alóli felmentés ismételt engedélyezése kizárólag abban az esetben mérlegelhető, ha a korábban megadott felmentést követően nem merült fel kifogás a bíróság igazgatásával kapcsolatban.

6. A Bszi. 76. §-a (1) bekezdésének b) pontja értelmében az OBH elnöke az igazgatási feladatainak ellátása érdekében jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot.

E szabályzatok tekintetében az OBT a Bszi. 103. § (1) bekezdésének c) pontja alapján véleményezési joggal rendelkezik.

A közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárásról szóló szabályzattervezetet az OBH véleményezés céljából megküldte a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek, egyidejűleg az OBT tagjainak, valamint az alapvető jogok országgyűlési biztosának, a Transparency International Magyarország ügyvezető igazgatójának és a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnökének. A nagyszámú beérkezett észrevételek alapján átdolgozott tervezetet az OBT az ülésen megtárgyalva, további néhány pontosítást, kiegészítést javasolva egyetértett a szabályzat kiadásával.

7. A Bszi 62. § (1) bekezdése értelmében az OBH elnöke az ügy elbírálására kivételesen más, azonos hatáskörű bíróságot jelölhet ki, ha az ügy vagy a bíróságra az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt ésszerű időn belül másként nem biztosítható és a kijelölés nem jár a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével.

Az eljáró bíróság kijelöléséről és az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében kiadott 3/2012. (II. 20.) OBH elnöki ajánlás tartalmazza az eljáró bíróság kijelölésével kapcsolatos objektív szempontokat, valamint a kijelölést kezdeményező bíróság elnöke, az OBH és az OBH elnöke feladatait.

Az OBT ismételten tájékoztatást kapott az eddigi kijelölésekről, melyből kiemelendő, hogy az áprilisi OBT ülést követően a Fővárosi Törvényszék elnöke által kezdeményezett hét gazdasági ügyből egy ügyben a Zalaegerszegi Törvényszék, hat, egymással összefüggő ügyben a Miskolci Törvényszék került kijelölésre, míg egy további esetben a keresetlevél látható hiányosságai miatt a kijelölésre szóló indítvány elutasításra került.

8. Az OBH elnöke a Bszi 76. § (1) bekezdés d) pontja alapján a bíróságokat érintő jogszabály alkotását kezdeményezheti, az e) pontja alapján a bíróságok véleményét az OBH-n keresztül beszerezve és összegezve, véleményezi a bíróságokat érintő jogszabályok tervezetét. Az ülésen az OBH elnöke írásban és szóban is tájékoztatta az OBT-t az eddigi, a büntető törvénykönyvvvel, a büntetőeljárási törvénnyel, a szabálysértési törvénnyel, az új polgári törvénykönyvvvel, a polgári perrendtartással, a felszámolási eljárásokkal, a cégeljárással, a civil szervezetekkel, a Bszi.-vel, Bjt.-vel, az ügyvédekről szóló törvénnyel és az ügyviteli szabályokkal kapcsolatos jogszabály-véleményezési és jogszabály-kezdeményezési előterjesztéseiről, valamint a további tervezett jogszabály-kezdeményezési elképzelésekről, egyebek mellett a mediációs eljárás, a átfogó Be. módosítás, a bűnjelkezelés egységes szervezete és eljárása, a Magyar Bíróképző Akadémia helyzetének rendezése és egyes miniszteri rendeletek (pályaalkalmasság, képesítési feltételek, stb.) körében.

9. Az OBT az áprilisi ülésen a bírói álláshelyek elnyeréséhez kapcsolódó jogszabályok vonatkozásában javasolta az OBH elnökének a bírói álláspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet módosításának kezdeményezését. Ezen az ülésen az OBT további módosítási javaslatokat fogalmazott meg, valamint arra tekintettel, hogy a bírói tanácsoknak a bírói álláshelyre pályázók meghallgatása és a pályázatok rangsorolása során végzett tevékenysége több kérdésben országos szinten eltérést mutat, az egységes gyakorlat érdekében tervezett ajánlás előkészítése körében kérdőívet állított össze a törvényszéki bírói tanácsok elnökei részére, megfogalmazva benne az eddig felmerült

ügyrendi és jogszabály-értelmezési kérdéseket, problémákat, és kérve további felvetéseiket, javaslataikat, ötleteiket.

10. Az OBH elnöke által a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői állásának betöltésére kiírt pályázatra dr. Mikó Gergely, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság elnöke és dr. Vaskuti András, a Fővárosi Törvényszék tanácselnöke nyújtott be pályázatot.

A Fővárosi Törvényszéknek a Bszi. 131. §-ának b) pontja szerinti véleményező összbírói értekezletén dr. Vaskuti András igen, dr. Mikó Gergely nem nyerte el az értekezlet többségi támogatását.

A Fővárosi Törvényszék elnöke a kollégiumvezetői álláshelyre dr. Mikó Gergely kinevezését javasolta. Írásban kifejtett álláspontja szerint dr. Mikó Gergelynek a kollégiumon belüli munkateher-arányosítás megvalósítására, az elsőfokú tanácsok munkaterhének csökkentésére vonatkozó megoldási javaslatai reálisak, gyakorlatiasak, kivitelezhetőek és megítélése szerint a kollégiumon belül kialakult helyzetre figyelemmel az igazgatási tevékenység erősítése, a kollégium élére olyan személy kinevezése szükséges, aki nagy igazgatási tapasztalattal rendelkezik és következetes igazgatási munkával hozzájárulhat a kollégium helyzetének javításához.

Az OBH elnöke, mint kinevezésre jogosult a pályázatok ismeretében, a pályázók meghallgatása alapján, az összbírói értekezlet véleményének birtokában a Törvényszék elnökének javaslatával egyetértve dr. Mikó Gergelyt kívánta kinevezni.

A Bszi. 132. § (6) bekezdés szerint, amennyiben az OBH elnöke olyan pályázót kíván kinevezni, aki nem nyerte el a véleményező szerv többségi támogatását, a kinevezés előtt be kell szereznie az OBT előzetes véleményét a pályázóról. A pályázó kinevezésére csak ezt követően, a vélemény ismeretében kerülhet sor.

Erre tekintettel előterjesztés készült az OBT részére, melyben az OBH elnöke kérte az OBT előzetes véleményét, az ülésen szóban is részletesen indokolva, miért kívánja az összbírói értekezlet által második helyre rangsorolt, többségi támogatást el nem nyert pályázó kinevezését. Az OBT az előterjesztés részletes megtárgyalását követően, az összbírói értekezlet véleménye, a Törvényszék elnökének javaslata, a pályázatok és a pályázók meghallgatásáról készült jegyzőkönyvek ismeretében határozatában egyetértett dr. Mikó Gergelynek a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetőjévé kinevezésével.

A pályázók meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvek a www.birosag.hu oldalon a pályázatok, állások cím alatt olvashatók.

11. A Bjt. 17. §-a szerint a bírói álláspályázatok elbírálására – a Kúriára kiírt pályázat kivételével – az OBH elnöke jogosult.

A Bjt. 18. §-ának (3) bekezdése alapján az OBH elnöke a pályázat elbírálása során a bírói tanács által felállított rangsortól eltérhet, és az álláshely betöltésére a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázót is javasolhatja. Ebben az esetben az a Bjt. 18. §-ának (4) és (5) bekezdése szerint köteles a rangsortól eltérés indokairól a pályázat elbírálásával egyidejűleg írásban, illetőleg a soron következő ülésen szóban tájékoztatni az OBT-t.

Fentiek értelmében az OBH elnöke tájékoztatást adott az OBT részére a Komlói Városi Bíróságon egy büntető ügyszakos bírói álláshelyre kiírt pályázat esetében a bírói tanács által a harmadik helyre rangsorolt titkár pályázó kinevezésére vonatkozó felterjesztése indokairól. Kiemelte, hogy a harmadik helyre rangsorolt pályázó mindössze három ponttal kapott kevesebbet a második helyen álló, hosszabb ideje bírósági titkár pályázónál, ugyanakkor a titkárként eddig végzett szakmai tevékenysége, felkészültsége,

„kiválóan alkalmas” titkári minősítése alapján – a Pécsi Törvényszék elnökének véleményét is figyelembe véve – a legalkalmasabb a pályázók közül arra, hogy a magas havi ügyérkezésű Komlói Városi Bíróságon tevékenységével részt vegyen az időszerű ítélezés biztosításában.

Budapest, 2012. május 23.

Dr. Benedek Judit
főosztályvezető

Jóváhagyom:

Dr. Tománé dr. Szabó Rita
az OBT soros elnöke